

نمونه سوالات احکام گزینش آموزش و پرورش

۱ - حکم شرعی چیست؟

جواب : قانونگذاری صادره از خدای متعال برای سامان بخشیدن به زندگی مادی و معنوی انسانها است.

۲ - تقلید در احکام چیست؟

جواب : عمل کردن به دستور مجتهد است.

۳ - چه کسی باید تقلید کند؟

جواب : کسی که نه مجتهد است و نه محتاط (مقلد) باید تقلید کند.

۴ - از چه کسی باید تقلید کرد؟

جواب : از مجتهد جامع الشرائط باید تقلید نمود یعنی مجتهدی که مرد، بالغ، عاقل، شیعه تقلید کرد که حریص

به دنیا نباشد و از مجتهد های دیگر اعلم باشد، یعنی در فهمیدن حکم دوازده امامی، حلال زاده، زنده و عادل باشد؛

و نیز بنا بر احتیاط واجب باید از مجتهدی تخدا از تمام مجتهدین زمان خود استادتر و داناتر باشد.

۵ - در چه چیز باید تقلید نمود؟

جواب : فقط باید در احکام فرعی فقهی تقلید نمود، یعنی تقلید تنها در مورد احکام دین است.

۶ - مسائلی که انسان غالباً به آن احتیاج دارد حکمش چیست؟

جواب : واجب است که یاد بگیرد.

۷ - کسی که خود را مجتهد عادل و جام عالشرایط فتوا نم یبیند قضاوت او چه حکمی دارد؟

جواب : حرام است.

۸ - احکام بر چند قسم تقسیم می شود؟

جواب : ۵ قسم

۱ - واجب : حکمی است که حتما باید آن را انجام داد و ترک آن گناه است. به طور خلاصه ، واجب عبارت

است از آنچه که ترک آن جایز نیست مثل وجوب نماز و روزه.

۲- مستحب : کاری است که انجام دادن آن پسندیده و بهتر است و موجب رضای خدا و صلاح خود انسان و

موجب ثواب آخرتی می شود. بطور خلاصه مستحب (مندوب) عبارت است از آنچه که فعل آن برتری دارد

مثل سلام کردن

۳- حرام: کاری است که نباید آن را انجام داد و انجام آن گناه و موجب عذاب آخرتی می شود . بطور خلاصه

حرام عبارت است از آنچه که فعل آن جایز نیست. مثل شراب خوردن و دروغ گفتن

۴ مکروه : کاری است که ترک آن بهتر است و به جا آوردن آن عذاب آخرتی ندارد. به طور خلاصه ، مکروه

عبارت است از آنچه که ترک آن برتری دارد مثل نماز خواندن در مکانی که عکس باشد و اگر مهریه بیشتر از مهر السنه باشد مکروه است.

۵- مباح : کاری که انجام دادن و ترک آن از نظر دین مساوی باشد و بستگی به میل و اراده انسان دارد. به

طور خلاصه، مباح (اباحه) عبارت است از آنچه که فعل یا ترک آن جایز و برابر است مثل خوردن و آشامیدن

۹ - واجب عینی و واجب کفایی چیست؟

جواب : واجب عینی واجبی است که از همه مکلفین، الزاما خواسته شده و اگر بعضی آن را انجام دهند و جواب از

گردن دیگران ساقط نمی شود، مثل نماز و روزه واجب کفایی، واجبی است که اگر بعضی آن را انجام دهند و جواب از

دیگران ساقط می شود، مثل کفن و دفن

۱۰ - از چه راه م ی‌توان مجتهد و اعلم را شناخت؟

جواب : از سه راه می توان مجتهد و اعلم را شناخت:

۱- خود انسان یقین کند.

۲- دو نفر عالم عادل که می توانند مجتهد و اعلم را تشخیص دهند تصدیق کنند به شرط آن که دو نفر عالم

عادل با گفته آنها مخالفت نکنند.

۳- از گفته اهل علم که می توانند مجتهد و اعلم را تشخیص دهند اطمینان حاصل گردد.

۱۱ - فتوی چیست؟

جواب : گاهی مجتهد در بیان مسائل شرعی نظری قطعی و خالی از احتیاط دارد، به این بیان مجتهد اصطلاحاً می گویند. به عبارت دیگر، فتوی آن است که مجتهد حکم را به طور کلی بیان کند مثلاً مجتهد حکم کند.

کسی که روزه واجب دارد روزه مستحبی او باطل است.

۱۲ - از چه راه می توان فتوی یعنی دستور مجتهد را به دست آورد؟

جواب : به دست آوردن فتوی، یعنی دستور مجتهد از چهار راه زیر ممکن است:

۱- شنیدن از خود مجتهد

۲- شنیدن از دو نفر عادل که فتوای مجتهد را نقل کنند.

۳- شنیدن از کسی که مورد اطمینان و راستگو است.

۴- دیدن در رساله مجتهد در صورتی که انسان به درستی آن رساله اطمینان داشته باشد.

۱۳ - احتیاط واجب چیست؟

جواب : گاهی مجتهد در بیان حکم شرعی فتوا نمی دهد و نظر قطعی ابراز نمی کند بلکه از ابتدا وظیفه مکلف را

می گویند. مثل مالی که انسان آن را پیدا « احتیاط واجب » به صورت احتیاط بیان می کند، به این احتیاط اصطلاحاً

می کند اگر نشانه ای نداشته باشد که به واسطه آن صاحبش معلوم شود ، احتیاط واجب آن است که از طرف

صاحبش صدقه بدهد.

۱۴ - احتیاط مستحب چیست؟

جواب : گاهی مجتهد در بیان مسائل شرعی نظر قطعی را ابراز می کند یعنی فتوی می دهد و سپس احتیاط

می گویند. مثلاً اگر ظرف نجس « احتیاط مستحب » می کند، به این احتیاط که بعد از فتوی بیان شده است اصطلاحاً

را یک مرتبه در آب گُر بشویند پاک است اگر چه احتیاط آن است که سه مرتبه بشویند.

۱۵ - آیا از مجتهدی که از دنیا رفته می توان تقلید کرد؟

جواب : ۱ - تقلید ابتدایی، خیر (وقتی انسان می خواهد تازه تقلید کند)

۲- اگر انسان در بعضی از مسائل به فتوای مجتهدی عمل کرده بعد از مردن آن مجتهد می تواند در همه مسائل از او تقلید کند.

۱۶ - اگر شخصی از مجتهدی تقلید کند و برایش ثابت شود که مجتهد دیگری أعلم است و یا اصلاً تقلیدش اشتباه بوده و از آن سه راه که در رساله ها برای شناخت أعلم هست نبوده باشد آیا می توان به مجتهد أعلم برگردد؟

جواب : واجب است به مجتهد أعلم یا محتمل الاعلمیه رجوع نماید علی الاحوط

۱۷ - اگر مکلف مدتی اعمالش را بدون تقلید انجام دهد اعمال او صحیح است یا خیر؟

جواب : در صورتی اعمال او صحیح است که:

۱- بفهمد به وظیفه واقعی خود رفتار کرده است.

۲- یا عمل او با فتوای مجتهدی که وظیفه اش تقلید از او بوده یا با فتوای مجتهدی که فعلاً باید از او تقلید کند مطابق باشد.

۱۸ - آب مضاف چیست؟

جواب : آبی است که آن را از چیزی بگیرند، مثل آب هندوانه و گلاب، آب انگور، یا با چیزی مخلوط باشد ، مثل

آبی که به قدری با گل و مانند آن مخلوط شود که دیگر به آن آب نگویند.

۱۹ - آب مطلق چیست؟

جواب : آبی است که نام آب به طور مطلق بر آن صادق باشد یعنی توده مردم بگویند آب است حقیقتاً، و آب را

نشود از آن نفی کرد.

۲۰ - آب مطلق بر چند قسم تقسیم می شود؟

جواب : پنج قسم : ۱ - آب گُر ۲ - آب قلیل ۳ - آب جاری ۴ - آب باران ۵ - آب چاه

۲۱ - آب گُر چیست و وزن آن چقدر است؟

جواب : مقدار آبی است که اگر ظرفی که درازا و پهنا و گودی آن هر یک سه و جب و نیم است بریزند آن ظرف را پرکند.

۲۲ - گُر بودن آب از چند راه ثابت می شود؟

جواب : از دو راه ثابت می شود : ۱ - خود انسان یقین کند. ۲ - دو مرد عادل خبر دهند.

۲۳ - آب قلیل چیست؟

جواب : آبی است که از زمین بجوشد و از گُر کمتر باشد، مثل آب آفتابه

۲۴ - آب جاری چیست؟

جواب : آبی است که از زمین بجوشد و جریان داشته باشد، مثل آب چشمه و قنات

۲۵ - نجاسات چند تا است؟

جواب : یازده تا است:

۱- بول ۲ - غائط ۳ - منی ۴ - مردار ۵ - خون ۶ - سگ ۷ - خوک ۸ - کافر ۹ - شراب ۱۰ - ففعا
۱۱ - عرق شتر

نجاست خوار

۲۶ - فضله حیوانات کوچک مثل پشه و مگس که گوشت ندارند چه حکمی دارد؟
جواب : پاک است.

۲۷ - اگر ماهی در آب بمیرد حکمش چیست؟
جواب : پاک است چون خون جهنده ندارد.

۲۸ - نجاست هر چیز از چند راه ثابت می شود؟
جواب : از سه راه ثابت می شود:

- ۱- خود انسان یقین کند که چیزی نجس است، و اگر گمان داشته باشیم چیزی نجس است لازم نیست از آن اجتناب نماید. مثل غذا خوردن در قهوه خانه و مهمان خانه ها
- ۲- کسی که چیزی در اختیار اوست بگوید آن چیز نجس است. مثل همسر انسان یا نوکر
- ۳- دو مرد عادل بگویند چیزی نجس است و نیز اگر یک نفر عادل هم بگوید بنا بر احتیاط واجب باید اجتناب کرد.

۲۹ - اگر انسان به چیز نجسی شک دارد پاک شده یا نه حکمش چیست؟
جواب : نجس است.

۳۰ - اگر انسان به چیز پاک شک کند نجس شده یا نه حکمش چیست؟

جواب :پاک است.

۳۱ - مطهرات (پاک کننده ها) چند تا است؟

جواب :ده تا است:

۱- آب ۲ - زمین ۳ - آفتاب ۴ - استحاله ۵ - انتقال ۶ - اسلام ۷ - تبعیت ۸ - برطرف شدن عین نجاست
۹ - استبراء

حیوان نجاست خوار ۱۰ - غائب شدن مسلمان

۳۲ - آب با چند شرط چیز نجس را پاک می کند؟

جواب : با چهار شرط

۱- مطلق باشد ۲ - پاک باشد ۳ - وقتی چیز نجس را می شویند آب مضاعف نشود و بو یا رنگ یا مزه
آن به واسطه

عین نجاست تغییر نکند ۴ - بعد از آب کشیدن چیز نجس عین نجاست در آن نباشد.

۳۳ - زمین با چند شرط کف پا و ته کفش نجس را پاک می کند؟

جواب : با سه شرط

۱- زمین پاک باشد ۲ - زمین خشک باشد ۳ - اگر عین نجاست مثل خون و بول، یا منتجس مثل گلی که
نجس

شده در کف پا و ته کفش باشد به واسطه راه رفتن یا مالیدن پا به زمین برطرف شود.

۳۴ - انسان برای پاک شدن کف پا و ته کفش نجس بهتر است چه مقدار راه برود؟

جواب : ۱۵ قدم یا بیشتر

۳۵ - استحاله چیست؟

جواب : اگر جنس چیز نجس به طوری عوض شود که به صورت چیز پاکی درآید پاک می شود و می گویند

استحاله شده است (تغییر حالت داده است) مثل آن که چوب نجس بسوزد و خاکستر گردد، یا سنگ در نمکزار فرو

رود و نمک شود، ولی اگر جنس آن عوض نشود مثل آن که گندم نجس را آرد کنند یا نان بپزند پاک نمی شود.

۳۶ - شرایط صحیح بودن وضو چند چیز است؟

جواب : سیزده چیز است:

۱- آب وضو پاک باشد ۲ - آب وضو مطلق باشد ۳ - آب وضو مباح باشد ۴ - ظرف آب وضو مباح باش د (غصبی)

نباشد) ۵ - ظرف آب وضو طلا و نقره نباشد ۶ - اعضاء وضو موقع شستن و مسح کردن پاک باشد ۷ - وقت برای وضو

و نماز کافی باشد ۸ - به قصد قربت وضو بگیرد ۹ - به ترتیب وضو بگیرد ۱۰ - کارهای وضو را پشت سر هم انجام

دهد ۱۱ - دیگری او را وضو ندهد ۱۲ - استعمال آب برای او ضرری نداشته باشد ۱۳ - در اعضاء وضو مانعی از رسیدن آب نباشد.

۳۷ - کسی که شک دارد وضو گرفته یا نه حکمش چیست؟

جواب : باید وضو بگیرد.

۳۸ - اگر انسان در بین نماز شک کند وضو گرفته یا نه حکمش چیست؟

جواب : نماز او باطل است و باید وضو بگیرد و نماز بخواند.

۳۹ - اگر انسان بعد از نماز شک کند وضو گرفته یا نه حکمش چیست؟

جواب : نماز او صحیح است، ولی باید برای نمازهای بعدی وضو بگیرد.

۴۰ - اگر انسان شک کند که قبل یا بعد از نماز وضوی او باطل شده حکمش چیست؟

جواب : نمازی که خوانده صحیح است.

۴۱ - برای چند چیز وضو گرفتن واجب است؟

جواب : شش چیز

۱- برای نماز های واجب غیر از نماز میت

۲- برای سجده و تشهد فراموش شده، اگر بین آنها و نماز حدثی از او سر زده مثلا بول کرده باشد.

۳- برای طواف واجب خانه کعبه

۴- اگر نذر یا عهد کرده یا قسم خورده باشد که وضو بگیرد.

۵- اگر نذر کرده باشد که جایی از بدن خود را به خط قرآن برساند.

۶- برای آب کشیدن قرآنی که نجس شده باشد باید وضو بگیرد.

۴۲ - چند چیز وضو را باطل می کند؟

جواب : هفت چیز:

۱- بول ۲ - غائط ۳ - باد معده و روده که از مخرج غائط خارج می شود ۴ - خوابی که به واسطه آن چشم نبیند و

گوش نشنود، ولی اگر چشم نبیند و گوش بشنود وضو باطل نمی شود ۵ - چیزهایی که عقل را از بین می برد ، مانند

دیوانگی و مستی و بیهوشی ۶ - استحاضه زنان ۷ - کاری که برای آن باید غسل کرد مانند جنابت

۴۳ - جبیره چیست؟

جواب : چیزی که با آن زخم و شکسته را می بندند و دوایی که روی زخم و مانند آن می گذارند.

۴۴ - غسل‌های واجب چند تا است؟

جواب : هفت تا است:

۱- غسل جنابت ۲ - غسل حیض ۳ - غسل نفاس ۴ - غسل استحاضه ۵ - غسل مس میت ۶ - غسل میت ۷

غسلی که به واسطه نذر و قسم و مانند اینها واجب می شود.

۴۵ - غسل بر چند نوع است؟

جواب : دو نوع است:

۱- غسل ترتیبی، انسان در غسل ترتیبی باید به نیت غسل، سر و گردن، بعد طرف راست بعد طرف چپ بدن

را بشوید؛ و اگر انسان عمدا یا از روی فراموشی یا به واسطه ندانستن مساله به این ترتیب عمل نکند غسل

او باطل است.

۲- غسل ارتماسی، در غسل ارتماسی اگر به نیت غسل ارتماسی به تدریج در آب فرو رود تا تمام بدن زیر آب

رود غسل او صحیح است و احتیاط واجب آن است که یک دفعه زیر آب رود.

۴۶ - سجده های واجب قرآن چند سوره است؟

جواب : چهار سوره است:

۱- سوره ۳۲ قرآن (الم تنزیل)

۲- سوره ۴۱ قرآن (حم سجده)

۳- سوره ۵۳ قرآن (النجم)

۴- سوره ۹۶ قرآن (اقراء یا علق)

۴۷ - اگر انسان شک کند که غسل کرده یا نه حکمش چیست؟

جواب : باید غسل کند.

۴۸ - اگر انسان شک کند غسل او صحیح بوده یا نه حکمش چیست؟

جواب : لازم نیست دوباره غسل کند.

۴۹ - حنوط چیست؟

جواب : مالیدن کافور به پیشانی، کف دس تنها، سر زانوها و سر دو انگشت بزرگ پاهای میت

۵۰ - نماز میت چند تکبیر دارد؟

جواب : پنج تکبیر